

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) เพื่อศึกษา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest – Posttest Group Design.) (สุวิมล ทิรกานันท์, 2542) มีรูปแบบดังนี้

	R	O1	X	O2	
	R	O3		O4	
เมื่อ	R	แทน	การสุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม		
	O1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของกลุ่มทดลอง		
	O3	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของกลุ่มทดลอง		
	O2	แทน	การทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของกลุ่มควบคุม		
	O4	แทน	การทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของกลุ่มควบคุม		
	X	แทน	การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์และการให้คำปรึกษา		

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยมีคะแนนแบบวัดความรับผิดชอบต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม จำนวน 67 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น ที่มีคะแนนต่ำกว่าแบบวัดความรับผิดชอบ และมีคะแนนใกล้เคียงกัน จำนวน 20 คน และแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 67 คน ทำแบบวัดความรับผิดชอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่มีคะแนนต่ำกว่าแบบวัดความรับผิดชอบ และมีคะแนนใกล้เคียงกัน

3. ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายสอบถามวัยรุ่นที่มีคะแนนต่ำกว่าแบบวัดความรับผิดชอบ และคัดเลือกวัยรุ่น 20 คน ที่สนใจและสมัครใจ เข้าร่วมการวิจัย และแบ่งกลุ่มโดยใช้วิธีจับสลากเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เพื่อศึกษา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงและใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนา ความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง สร้างขึ้น โดยผู้วิจัย มีขั้นตอนการสร้างแบบวัดดังนี้

3.1.1 การสร้างแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเอง

2) สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเอง ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเคารพต่อกฎระเบียบ (2) ด้านรู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่ (3) ด้านความอดทน (4) ด้านตรงต่อเวลา (5) ด้านเคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ และ (6) สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเอง โดยให้มีข้อความที่มีความหมายทางบวก และข้อความที่มีความหมายทางลบ

3.1.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีวิธีการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำข้อความที่สร้างขึ้น จำนวน 76 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านเคารพต่อกฎระเบียบ 13 ข้อ ด้านรู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่ 13 ข้อ ด้านมีความอดทน 13 ข้อ ด้านตรงต่อเวลา 13 ข้อ ด้านเคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ 13 ข้อ และ ด้านสามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง 13 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข

2) นำแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน และนำผลการตอบแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบคงที่ภายใน (Internal Consistency Coefficients) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .88 เลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ถึง 1.0 ได้แบบวัดความรับผิดชอบฉบับใหม่ซึ่งประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง 6 ด้านๆละ 8 ข้อ จำนวน 48 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองอีกครั้ง ได้เท่ากับ .91

3.1.3 ลักษณะของแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

1) แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า มี 4 ระดับ ตั้งแต่ มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเอง 6 ด้าน จำนวน 48 ข้อ โดยแต่ละด้านประกอบด้วยจำนวนข้อความ ดังนี้

- 1.1) ด้านเคารพต่อกฎระเบียบ 8 ข้อ
- 1.2) ด้านรู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่ 8 ข้อ
- 1.3) มีความอดทน 8 ข้อ
- 1.4) ด้านตรงต่อเวลา 8 ข้อ
- 1.5) ด้านเคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ 8 ข้อ
- 1.6) ด้านสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเอง 8 ข้อ

รวมข้อความในแบบวัดทั้งหมด 48 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายในเชิงนิมิต 27 ข้อ และข้อความที่มีความหมายในเชิงนิเสธ 21 ข้อ

2) วิธีการตอบแบบวัด ให้ผู้ตอบเติมข้อความลงในช่องว่าง และอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วประเมินลักษณะพฤติกรรมของตนเองว่ามีลักษณะนั้นๆในระดับใด และทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของตน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่เลือก

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ..... ปี

ตอนที่ 2 แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

คำชี้แจง แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองนี้ต้องการให้ท่านประเมินลักษณะพฤติกรรมของท่านว่ามีลักษณะนั้นๆในระดับใด ไม่มีข้อถูกผิด ตอบให้ตรงกับพฤติกรรมที่แท้จริงของท่าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวท่าน ในการพัฒนาตนเองด้านความรับผิดชอบ ให้มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มาก ปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษา และข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

ตอบมาก เมื่อผู้ตอบคิดว่าข้อความตรงกับพฤติกรรมตนเองมาก

ตอบปานกลาง เมื่อผู้ตอบคิดว่าข้อความตรงกับพฤติกรรมตนเองปานกลาง

ตอบน้อย เมื่อผู้ตอบคิดว่าข้อความตรงกับพฤติกรรมตนเองน้อย

ตอบน้อยที่สุด เมื่อผู้ตอบคิดว่าข้อความตรงกับพฤติกรรมตนเองน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

ข้อ	ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เมื่อฉันทำงาน ไม่รีบร้อน ฉันพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น				
2	ฉันชอบส่งงานตามเวลากำหนด				
3	ฉันไม่สบายใจ เมื่อยอมรับความผิด				

3) การตรวจให้คะแนน ข้อความในแบบวัดมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ถ้าผู้ตอบตอบข้อความที่มีความหมายในเชิงนิมิต จะได้คะแนน 4 3 2 1 ตามลำดับ และถ้าผู้ตอบตอบข้อความที่มีความหมายในเชิงนิเสธ จะได้คะแนน 1 2 3 4 ตามลำดับ ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ได้คะแนนดังนี้

มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบ ได้คะแนนดังนี้

น้อยที่สุด	ได้	4	คะแนน
น้อย	ได้	3	คะแนน
ปานกลาง	ได้	2	คะแนน
มาก	ได้	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเองอยู่ระหว่าง 0 – 192 คะแนน

คะแนน

หมายถึง

0 - 48	มีความรับผิดชอบต่อตนเองน้อยที่สุด
49 – 96	มีความรับผิดชอบต่อตนเองน้อย
97 – 144	มีความรับผิดชอบต่อตนเองปานกลาง
145 - 192	มีความรับผิดชอบต่อตนเองมาก

4) การคิดคะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 48 คะแนน คะแนนสูงสุดคือ 192 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด จากผู้ตอบที่ตอบข้อความแต่ละข้อ ทั้งหมด 48 ข้อ เป็นคะแนนความรับผิดชอบของผู้ตอบแต่ละคน

3.2 โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง

3.2.1 โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อตนเอง ในด้านเคารพต่อกฎระเบียบ ด้านรู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่ ด้านความ

อดทน ด้านตรงต่อเวลา เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ และสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเอง ทฤษฎี
เผชิญความจริง และการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์

2) นำแนวคิด ทฤษฎี และการใช้ตัวแบบ ที่ได้จากข้อ 1) มาสร้างเป็น
โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์
เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
ขอนแก่น โดยจัดโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 1
ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ตัวอย่างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง
และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง

ครั้งที่	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1.การปฐมนิเทศ	<p>1.เพื่อให้สมาชิกได้ทราบจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลงเบื้องต้นของการเข้า กลุ่ม</p> <p>2.บอกจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดการเผชิญความจริง</p> <p>3.เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ให้เกิด ความคุ้นเคย ไร้วางใจระหว่างสมาชิก กลุ่มและผู้ให้คำปรึกษา</p> <p>4.เพื่อเป็นแนวทางในการสำรวจปัญหา และให้คำปรึกษา</p>	<p>1.ผู้ให้คำปรึกษากล่าวแนะนำกับ สมาชิกในกลุ่มและชี้แจง จุดมุ่งหมาย วิธีการดำเนินงาน กฎ กติกาในการเข้ากลุ่ม ของการให้ คำปรึกษาให้แก่สมาชิกทราบ</p> <p>2.เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถาม ข้อข้องใจเกี่ยวกับการเข้ากลุ่ม</p> <p>3.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกทำ กิจกรรม “ขยับเก้าอี้”</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้ สมาชิกได้สำรวจความต้องการ และเป้าหมายของตัวเอง โดยให้ สมาชิกแต่ละคนพิจารณา เหตุการณ์ที่ทำให้ตนเองทำงานไม่ สำเร็จ หรือสิ่งต่างๆที่ไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการและ เป้าหมายของตนได้ รวมทั้ง พิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรม ว่าส่งผลต่อสมาชิกอย่างไร</p>

ตารางที่ 2 ตัวอย่างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง (ต่อ)

ครั้งที่	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
		5. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกได้บอกเล่า และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค 6. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกช่วยกันสรุปพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำงานไม่สำเร็จ 7. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป
2. ความสำคัญและประโยชน์ของความรับผิดชอบ	1. เพื่อให้สมาชิกได้เห็นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ 2. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงประโยชน์ของความรับผิดชอบ	1. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดจากการขาดความรับผิดชอบ 2. ผู้ให้คำปรึกษาให้บอกความรู้สึกกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ารู้สึกอย่างไร และมีผลกระทบอะไรบ้างให้เพื่อนสมาชิกฟัง 3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มสะท้อนความรู้สึกว่าจะทำอะไรเกี่ยวกับข่าวที่เพื่อนสมาชิกได้รับ 4. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มบอกถึงการนำความรับผิดชอบมาช่วยแก้ไขปัญหได้อย่างไรกับข่าวที่ตัวเองได้รับ 5. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกทำกิจกรรม “ประโยชน์ของความรับผิดชอบ” 6. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเนื้อหา และนัดหมายครั้งต่อไป

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง มีวิธีการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง ให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข

2) ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวนชั้นละ 5 คน รวม 10 คน ทดลองฝึกให้คำปรึกษาเฉพาะ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการใช้แบบสัญลักษณ์ ครั้งที่ 1 3 และ 6 และนำโปรแกรมทั้งหมด 10 ครั้ง มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และวิธีการดำเนินการ ก่อนนำไปใช้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมการ และเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง

1) นำหนังสือจากบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสนอผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2

2) ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ สํารวจรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีจำนวน 67 คน

3) ผู้วิจัยนำแบบวัดด้านความรับผิดชอบ ไปเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pretest)

1) โดยให้ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จำนวน 67 คน ทำแบบวัดความรับผิดชอบ เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านความรับผิดชอบต่ำ และมีคะแนนใกล้เคียงกัน โดยคัดเลือกวัยรุ่น 20 คน ที่สนใจและสมัครใจ เข้าร่วมการวิจัย แบ่งกลุ่มโดยใช้วิธีจับสลากเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

4.2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยจัดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและตัวแบบสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยทำ

หน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้นำกลุ่มจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ทุกวันจันทร์ พุธและวันศุกร์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ และกลุ่มควบคุม จัดกิจกรรมตามปกติ

4.3 หลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง หลังสิ้นสุดการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา

นำคะแนนวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติทดสอบที่ใช้

1) ใช้ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ระหว่างคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

2) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อตนเอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการทดสอบของ The Mann – Whitney U Test กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05